

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1488/2564

พนักงานอัยการจังหวัดเชียงใหม่ นาย ธ. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 58, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 96, ป.อ. มาตรา 264, ป.อ. มาตรา 265, ป.อ. มาตรา 268, ป.อ. มาตรา 341, ป.อ. มาตรา 90

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยที่ 1 กล่าวอ้างว่าสามารถติดต่อให้ผู้เสียหายทำบัตรประจำตัวประชาชนผู้มีสัญชาติไทยและให้ลูกน้องของผู้เสียหายถือบัตรประจำตัวผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียนได้ เนื่องจากจำเลยที่ 1 รู้จักกับผู้ใหญ่บ้านและปลัดอำเภอ แต่ต้องเสียค่าดำเนินการ ผู้เสียหายหลงเชื่อส่งมอบเงินให้จำเลยที่ 1 โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ 1 ได้นำเงินไปให้แก่ผู้ใหญ่บ้านและปลัดอำเภอผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนและบัตรประจำตัวผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียนให้กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่โดยทุจริต ที่จำเลยที่ 1 กล่าวอ้างดังกล่าวก็เพื่อต้องการเงินจากผู้เสียหายเท่านั้น เมื่อผู้เสียหายนำหนังสือประกาศสำนักทะเบียนอำเภอเชียงใหม่ อนุมัติเพิ่มชื่อผู้เสียหายในทะเบียนบ้านไปติดต่อเพื่อขอทำบัตรประจำตัวประชาชนผู้มีสัญชาติไทยจึงทราบความจริงว่าเอกสารดังกล่าวเป็นเอกสารปลอม ถือไม่ได้ว่าผู้เสียหายมีส่วนร่วมก่อให้เกิดความผิดหรือเป็นผู้ใช้ให้จำเลยที่ 1 ไปกระทำความผิดอาญา ผู้เสียหายย่อมเป็นผู้เสียหายตามกฎหมายมีสิทธิร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีแก่จำเลย 1 ในความผิดฐานฉ้อโกงได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 58, 83, 91, 96, 264, 265, 268, 341 ให้จำเลยทั้งสองร่วมกันคืนเงิน 79,000 บาท ที่ยังไม่ได้คืนแก่ผู้เสียหาย และนำโทษจำคุกของจำเลยที่ 1 ที่รอการลงโทษไว้ในคดีดังกล่าวบวกเข้ากับโทษจำคุกของจำเลยที่ 1 จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ แต่จำเลยที่ 1 รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้บวกโทษศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 265 จำคุก 2 ปี บวกโทษจำคุก 6 เดือน ที่รอการลงโทษไว้ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 1240/2559 ของศาลจังหวัดพะเยา ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 58 คงจำคุก 2 ปี 6 เดือน คำขอและข้อหาอื่นนอกจากนี้ให้ยก และให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 2 โจทก์และจำเลยที่ 1 อุทธรณ์ โดยรองอธิบดีอัยการภาค 5 รักษาการในตำแหน่งอธิบดีอัยการ สำนักงานคดีศาลสูงภาค 5 ซึ่งได้รับมอบหมายจากอัยการสูงสุดรับรองให้โจทก์อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 ด้วยการกระทำของจำเลยที่ 1 เป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษฐานใช้เอกสารราชการปลอมตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 265 ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 นอกจากนี้ที่แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น จำเลยที่ 1 ฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังได้ตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 5 ในส่วนที่จำเลยที่ 1 ไม่ได้ฎีกาโต้แย้งว่า นางสาวบัวฟองผู้เสียหายเป็นบุคคลสัญชาติลาว เข้ามาพักอาศัยอยู่ในประเทศไทยนานประมาณ 10 ปี

ประกอบอาชีพค้าขายอาหาร ผู้เสียหายถือบัตรประจำตัวบุคคลผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียน เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2561 วันที่ 11 และ 18 เมษายน 2561 ผู้เสียหายโอนเงินเข้าบัญชีของนายอานนท์ รวมจำนวน 69,000 บาท ต่อมาผู้เสียหายได้รับหนังสือประกาศสำนักทะเบียนอำเภอเชียงใหม่ อนุมัติเพิ่มชื่อผู้เสียหายในทะเบียนบ้าน เมื่อผู้เสียหายนำไปติดต่อเพื่อขอทำ บัตรประจำตัวประชาชนผู้มีสัญชาติไทยจึงทราบว่าหนังสือประกาศดังกล่าวเป็นเอกสารราชการ ปลอม มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 1 ว่า จำเลยที่ 1 กระทำความผิดฐานฉ้อโกงและใช้ เอกสารราชการปลอมตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 5 หรือไม่ เห็นว่า ข้อความสนทนาทาง แอปพลิเคชันไลน์ที่ใช้ชื่อว่า "ปลัดเชียงใหม่" และ "Thammachat" ต่างมีการส่งภาพถ่าย บัตรประจำตัวประชาชนและสมุดบัญชีของนายอานนท์ ให้ผู้เสียหายเพื่อให้โอนเงินค่าใช้จ่าย เข้าบัญชีดังกล่าว ทั้งยังปรากฏข้อความสนทนาทางแอปพลิเคชันไลน์ว่า วันที่ 3 พฤษภาคม 2561 ผู้เสียหายทวงถามให้จำเลยที่ 1 ชำระเงินค่าไถ่ถอนรถยนต์ที่นำมาจำนำแก่ผู้เสียหาย และวันที่ 4 พฤษภาคม 2561 มีการส่งภาพถ่ายหลักฐานการโอนเงินค่าไถ่ถอนรถยนต์จำนวน 23,000 บาท เข้าบัญชีของผู้เสียหาย โดยจำเลยที่ 1 เบิกความตอบคำถามค้านรับว่า ได้โอนเงินจำนวน 23,000 บาท ให้แก่ผู้เสียหายผ่านตู้เอทีเอ็ม เจือสมคำเบิกความของผู้เสียหายให้มีน้ำหนักรับฟังได้ว่า หลังจากผู้เสียหายตกลงให้จำเลยที่ 1 ช่วยเหลือเพื่อให้ผู้เสียหายซึ่งถือบัตรประจำตัวบุคคลผู้ไม่มี สถานะทางทะเบียน และลูกน้องอีก 3 คน ที่ยังไม่มีบัตรประจำตัวผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียน เป็น บุคคลสัญชาติไทยถือบัตรประจำตัวประชาชนผู้มีสัญชาติไทย และถือบัตรประจำตัวบุคคลผู้ไม่มี สถานะทางทะเบียนตามที่จำเลยที่ 1 มาชักชวน จากนั้นผู้เสียหายกับจำเลยที่ 1 ติดต่อกันผ่านทาง แอปพลิเคชันไลน์ และจำเลยที่ 1 ได้รับเงินไปจากผู้เสียหายโดยผู้เสียหายหลงเชื่อว่าจำเลยที่ 1 จะ ดำเนินการออกบัตรประจำตัวประชาชนให้ผู้เสียหายและบัตรประจำตัวบุคคลผู้ไม่มีสถานะทาง ทะเบียนให้ลูกน้องของผู้เสียหายได้เนื่องจากจำเลยที่ 1 รู้จักกับผู้ใหญ่บ้านและปลัดอำเภอ ทั้งที่ จำเลยที่ 1 ไม่สามารถดำเนินการได้จริง อันเป็นการหลอกลวงผู้เสียหายและได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้เสียหาย การกระทำของจำเลยที่ 1 จึงเป็นความผิดฐานฉ้อโกง ส่วนความผิดฐานใช้ เอกสารราชการปลอมนั้น นอกจากจำเลยที่ 1 ส่งภาพถ่ายหนังสือประกาศสำนักทะเบียนอำเภอ เชียงใหม่ อนุมัติเพิ่มชื่อผู้เสียหายในทะเบียนบ้านให้ผู้เสียหายทางแอปพลิเคชันไลน์แล้ว ผู้เสียหาย ยังเบิกความยืนยันอีกว่า จำเลยที่ 1 เป็นผู้นำหนังสือประกาศสำนักทะเบียนอำเภอเชียงใหม่ อนุมัติ เพิ่มชื่อผู้เสียหายในทะเบียนบ้านมามอบให้ผู้เสียหายด้วยตนเอง การที่จำเลยที่ 1 นำหนังสือ ประกาศสำนักทะเบียนอำเภอเชียงใหม่ อนุมัติเพิ่มชื่อผู้เสียหายในทะเบียนบ้านมามอบให้ผู้เสียหาย โดยรู้อยู่แล้วว่าเอกสารดังกล่าวเป็นเอกสารปลอม จำเลยที่ 1 จึงมีความผิดฐานใช้เอกสารราชการ ปลอม อย่างไรก็ตามข้อเท็จจริงจากทางนำสืบของโจทก์คงได้ความว่า จำเลยที่ 1 กล่าวอ้างว่า สามารถติดต่อให้ผู้เสียหายทำบัตรประจำตัวประชาชนผู้มีสัญชาติไทยและให้ลูกน้องของผู้เสียหาย ถือบัตรประจำตัวผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียนได้เนื่องจากจำเลยที่ 1 รู้จักกับผู้ใหญ่บ้านและ ปลัดอำเภอ แต่ต้องเสียเงินค่าดำเนินการ ผู้เสียหายหลงเชื่อจึงส่งมอบเงินให้แก่จำเลยที่ 1 โดยไม่ ปรากฏจากทางนำสืบของโจทก์และจำเลยที่ 1 ว่า จำเลยที่ 1 ได้นำเงินไปให้แก่ผู้ใหญ่บ้านและ ปลัดอำเภอผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนและบัตรประจำตัวผู้ไม่มี สถานะทางทะเบียนให้กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่โดยทุจริต พฤติการณ์แห่งคดีเชื่อได้ว่าจำเลย ที่ 1 กล่าวอ้างเช่นนั้นต่อผู้เสียหายก็เพื่อต้องการเงินจากผู้เสียหายเท่านั้น เมื่อพิจารณาประกอบกับ การที่ผู้เสียหายนำหนังสือประกาศสำนักทะเบียนอำเภอเชียงใหม่ อนุมัติเพิ่มชื่อผู้เสียหายใน

ทะเบียนบ้าน ไปติดต่อเพื่อขอทำบัตรประจำตัวประชาชนผู้มีสัญชาติไทยจึงทราบความจริงว่า เอกสารดังกล่าวเป็นเอกสารปลอม ถือไม่ได้ว่าผู้เสียหายมีส่วนร่วมก่อให้เกิดความผิดหรือเป็นผู้ใช้ ให้จำเลยที่ 1 ไปกระทำความผิดอาญา ผู้เสียหายย่อมเป็นผู้เสียหายตามกฎหมายมีสิทธิร้องทุกข์ให้ ดำเนินคดีแก่จำเลยที่ 1 ในความผิดฐานฉ้อโกงได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษาว่าจำเลยที่ 1 กระทำความผิดฐานฉ้อโกงและใช้เอกสารราชการปลอมมานั้น ชอบแล้ว ฎีกาของจำเลยที่ 1 ฟังไม่ขึ้น อนึ่ง คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยที่ 1 ฐานฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 และขอให้จำเลยที่ 1 คืนเงินจำนวน 79,000 บาท แก่ผู้เสียหาย ศาลอุทธรณ์ภาค 5 ฟัง ข้อเท็จจริงว่าจำเลยที่ 1 กระทำความผิดฐานฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 แต่ไม่ วินิจฉัยตามคำขอให้คืนเงินของโจทก์ เป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาเห็นสมควรแก้ไขเสียให้ถูกต้อง พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยที่ 1 คืนเงินจำนวน 79,000 บาท แก่ผู้เสียหายด้วย นอกจากนี้แก้ไข ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 5

องค์คณะ

อุทัย โสภานาโชติ · ภาณุวัฒน์ ศุภะพันธุ์ · วินัย เรืองศรี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← [deka.supremecourt.or.th](https://www.thaideka.online/deka/1488/2564) · <https://www.thaideka.online/deka/1488/2564>